

SOUŘADNICOVÝ S-JTSK, VÝŠKOVÝ SYSTÉM Bpv

OBJEDNATEL:		ZHOTOVITEL:		
 <p>KRAJSKÁ SPRÁVA A ÚDRŽBA SILNIC STŘEDOČESKÉHO KRAJE, příspěvková organizace ZBOROVSKÁ 11 150 21 PRAHA 5</p>		 <p>AF-CITYPLAN s.r.o. MAGISTRŮ 1275/13 140 00 PRAHA 4 tel.: +420 277 005 500 www.afconsult.com www.af-cityplan.cz</p>		
HLAVNÍ INŽENÝR PROJEKTU:	KOORDINÁTOR BOZP:	VYPRACOVAL:	KONTROLOVAL:	
 Ing. DAVID FRIEDEL	 Ing. JAKUB VYHNÁLEK	 Ing. JAKUB VYHNÁLEK	 Ing. KATEŘINA ŠTEFKOVÁ	
NÁZEV PROJEKTU:				
III/11434 NEVEKLOV - KŘÍŽOVATKA S III/11454				
ČÁST:	DOKLADOVÁ ČÁST			
STAVEBNÍ OBJEKT:	-			
PŘÍLOHA:	PLÁN BOZP			
KRAJ:	STŘEDOČESKÝ KRAJ	ČÁST:	PŘÍLOHA Č.:	ČÍSLO PARE:
DATUM:	06/2019	-	-	
STUPEŇ:	PDPS			
MĚŘÍTKO:	-			
Č. ZAKÁZKY:	2019/0058			

Zhotovitel:
AF-CITYPLAN s.r.o.

Datum:
06/2019

Zastoupený:
Ing. Petr Košan

Číslo zakázky:
2019/0058

Autorský kolektiv:
Ing. Kateřina Štefková
Ing. Jakub Vyhnálek

Kontrola:
Ing. Kateřina Štefková

Objednatel:
Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje, příspěvková organizace
Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5 - Smíchov

Zastoupený:
Mgr. Zdeněk Dvořák, MPA

III/11434 NEVEKLOV – KŘIŽOVATKA S III/11454

PLÁN BOZP

OBSAH

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
1.1 ÚDAJE O STAVBĚ.....	4
1.2 ÚDAJE O STAVEBNÍKOVÍ	4
1.3 ÚDAJE O ZPRACOVATELI DOKUMENTACE.....	4
1.4 ZPRACOVATEL PLÁNU BOZP	4
2 PLÁN BOZP	5
3 KOORDINÁTOR BOZP.....	5
4 OZNÁMENÍ O ZAHÁJENÍ PRACÍ.....	6
5 SYSTÉM VYHLEDÁVÁNÍ A KONTROLY RIZIK	6
6 ZAJIŠTĚNÍ PRVNÍ POMOCI NA STAVBĚ	6
7 ZAJIŠTĚNÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	7
8 REGISTR NEBEZPEČÍ A OPATŘENÍ.....	7
9 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O STAVBĚ.....	7
9.1 STRUČNÝ POPIS NÁVRHU STAVBY, JEJÍ FUNKCE, VÝZNAM A UMÍSTĚNÍ.....	7
9.2 PŘEDPOKLÁDANÝ PRŮBĚH STAVBY	7
9.2.1 Zahájení	7
9.2.2 Etapizace a uvádění do provozu	7
9.2.3 Dokončení.....	7
9.3 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ A JEHO DOSAVADNÍHO VYUŽITÍ	7
9.4 ČLENĚNÍ STAVBY NA ČÁSTI STAVBY, NA STAVEBNÍ OBJEKTY A PROVOZNÍ SOUBORY	8
10 DOTČENÁ OCHRANNÁ PÁSMA, CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ, ZÁTOPOVÁ ÚZEMÍ, KULTURNÍ PAMÁTKY	8
10.1 ROZSAH DOTČENÍ	8
10.2 PODMÍNKY PRO ZÁSAH.....	8
10.3 ZPŮSOB OCHRANY NEBO ÚPRAV	8
11 POŽADAVKY NA STAVENIŠTĚ	9
12 POUŽÍVÁNÍ STROJŮ A NÁŘADÍ NA STAVENIŠTI	10
12.1 OBECNÉ POŽADAVKY NA OBSLUHU STROJŮ	10
12.2 ZABEZPEČENÍ STROJŮ PŘI PŘERUŠENÍ A UKONČENÍ STAVBY.....	10
12.3 PŘEPRAVA STROJŮ.....	11
12.4 SPECIÁLNÍ STROJE PRO POKLÁDKU ASFALTOVÉ SMĚSÍ (FINIŠÉR, FRÉZA)	11
12.5 DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY PRO PŘEPRAVU BETONOVÝCH A JINÝCH SMĚSÍ	11
12.6 ČERPADLA SMĚSÍ.....	11
13 POŽADAVKY NA ORGANIZACI PRÁCE A PRACOVNÍ POSTUPY	12
13.1 SKLADOVÁNÍ A MANIPULACE S MATERIÁLEM	12
13.2 ZEMNÍ PRÁCE	13
13.3 PRÁCE VYKONÁVANÉ V OCHRANNÝCH PÁSMECH ENERGETICKÝCH VEDENÍ POPŘÍPADĚ ZAŘÍZENÍ TECHNICKÉHO VYBAVENÍ	16
13.3.1 Elektroenergetická ochranná pásma	16
13.3.2 Ochranná pásma zařízení, které slouží pro výrobu, distribuci a uskladňování plynu	16
13.3.3 Ochranná pásma komunikačních vedení	17

13.3.4 Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok	17
13.3.5 Podmínky pro zásah	17
13.4 BOURACÍ PRÁCE	18
13.5 PRÁCE S ŽIVICEMI	20
13.6 SVAŘOVÁNÍ A NAHŘÍVÁNÍ ŽIVIC V TAVNÝCH NÁDOBÁCH	20
13.7 PRÁCE S CHEMICKÝMI LÁTKAMI	21
13.8 PRÁCE ZA PROVOZU NA STÁVAJÍCÍCH POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH	22
13.8.1 Silniční ochranná pásma.....	22
14 SEZNAM PŘEDPISŮ A NOREM SOUVISEJÍCÍCH S BOZP NA STAVENIŠTI	23
14.1 ZÁKLADNÍ PŘEDPISY BOZP	23
14.2 PRACOVNÍ ÚRAZY, NEMOCI Z POVOLÁNÍ, ODŠKODŇOVÁNÍ, ÚRAZOVÉ POJIŠTĚNÍ	24
14.3 DALŠÍ SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY	24
14.4 VYBRANÉ NORMY SOUVISEJÍCÍ S BEZPEČNOSTÍ PRÁCE VE STAVEBNICTVÍ	25
14.5 VYBRANÉ NORMY – OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ PROSTŘEDKY	27

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 ÚDAJE O STAVBĚ

Název: III/11434 Neveklov – křižovatka s III/11454

Místo stavby:

Kraj: Středočeský

Katastrální území: Neveklov [704288]; Neštětice [703885]

Označení pozemní komunikace: Silnice III/11434

Předmět projektové dokumentace: Provedení opravy povrchu stávající silnice III/11434, jedná se o trvalou stavbu, účelem užívání je zajistit dopravní spojení.

1.2 ÚDAJE O STAVEBNÍKOVĚ

Název: Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje, p. o.

Sídlo: Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5 – Smíchov

IČ: 00066001/CZ00066001

DIČ: CZ65993390

Zastoupení: Mgr. Zdeněk Dvořák, MPA, ředitel

1.3 ÚDAJE O ZPRACOVATELI DOKUMENTACE

Název: AF-CITYPLAN s.r.o.

Sídlo: Magistrů 1275/13, 140 00 Praha 4

IČO/DIČ: 47307218/CZ47307218

Zastoupený: Ing. Petr Košan, jednatel

Autorský kolektiv: Ing. David Friedel – hlavní inženýr projektu, autorizovaný inženýr v oboru dopravní stavby, číslo ČKAIT 0013950

Ing. Rostislav Jozek – projektant

Ing. Zuzana Šířová – projektant

Ing. Kateřina Štefková – projektant

1.4 ZPRACOVATEL PLÁNU BOZP

Název: AF-CITYPLAN s.r.o.

Sídlo: Magistrů 1275/13, 140 00 Praha 4

IČO/DIČ: 47307218/CZ47307218

Zpracovatel: Ing. Jakub Vyhnálek – odborně způsobilá osoba k činnostem koordinátora BOZP na staveništi ev. č. VUBP/64/KOO/2014

2 PLÁN BOZP

Dle § 15, odst. 2, zákona č. 309/2006 Sb., ve znění novely 88/2016 Sb., budou-li na staveništi vykonávány práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, které stanovuje příloha č. 5 NV 591/2006 Sb. (viz níže), stejně jako v případech podle odstavce 1 § 15 zákona č. 309/2006 Sb., zadavatel stavby zajistí, aby před zahájením prací na staveništi byl zpracován plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen „plán BOZP“) podle druhu a velikosti stavby tak, aby plně vyhovoval potřebám zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce.

Stavba naplňuje následující body přílohy č. 5 NV 591/2006 Sb.:

- Práce nad vodou nebo v její těsné blízkosti spojené s bezprostředním nebezpečím utonutí.
- Práce vykonávané v ochranných pásmech energetických vedení, popřípadě zařízení technického vybavení.
- Práce spojené s montáží a demontáží těžkých konstrukčních stavebních dílů kovových, betonových, a dřevěných určených pro trvalé zabudování do staveb.

Plán je zpracován a řeší především koordinaci bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků zhotovitele i všech ostatních pracovníků, kteří spolupracují na staveništi. Plán BOZP je zpracován na základě informací známých v době jeho zpracování – v průběhu projektové přípravy. Plán BOZP se vztahuje na všechny právnické a fyzické osoby, které se osobně podílí na zhotovení stavby, ale nezabývá tyto osoby povinnosti znát a dodržovat všechny platné zákony, předpisy, normy a nařízení potřebné k jejich činnosti, ani pokud nejsou obsaženy v plánu BOZP.

Dle zákona č. 309/2006 Sb., ve znění novely č. 88/2016 Sb., § 15, odst. 1: V případech, kdy při realizaci stavby

- celková předpokládaná doba trvání prací a činností je delší než 30 pracovních dnů, ve kterých budou vykonávány práce a činnosti a bude na nich pracovat současně více než 20 fyzických osob po dobu delší než 1 pracovní den, nebo
- celkový plánovaný objem prací a činností během realizace díla přesáhne 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu,

je zadavatel stavby povinen doručit oznámení o zahájení prací, jehož náležitosti stanoví prováděcí právní předpis (viz příloha č. 4 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb.), oblastnímu inspektorátu práce příslušného podle místa staveniště nejpozději do 8 dnů před předáním staveniště zhotoviteli; oznámení může být předáno v listinné nebo elektronické podobě. Dojde-li k podstatným změnám údajů obsažených v oznámení, je zadavatel stavby povinen provést bez zbytečného odkladu jeho aktualizaci. Stejnopis oznámení o zahájení prací musí být vyvěšen na viditelném místě u vstupu na staveniště po celou dobu provádění stavby až do ukončení prací a předání stavby stavebníkovi k užívání. Rozsáhlé stavby mohou být označeny jiným vhodným způsobem, například tabulí s uvedením potřebných údajů. Uvedené údaje mohou být součástí štítku nebo tabule umístované na staveništi nebo stavbě. Před realizací bude určen koordinátor BOZP pro fázi realizace stavby.

3 KOORDINÁTOR BOZP

Zákon č. 309/2006 Sb., ve znění novely č. 88/2016 Sb., § 14: Budou-li na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, je zadavatel stavby (stavebník) povinen písemně určit (jmenovat, smluvně zajistit) jednoho nebo více koordinátorů s přihlédnutím k druhu a velikosti stavby a její náročnosti na koordinaci opatření k zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce na staveništi. Koordinátor podle věty první musí být určen při realizaci stavby od převzetí staveniště prvním zhotovitelem do převzetí dokončené stavby zadavatelem stavby.

Koordinátorem je fyzická nebo právnická osoba určená zadavatelem stavby k provádění stanovených činností při realizaci stavby na staveništi. Koordinátorem může být určena fyzická osoba, která splňuje stanovené předpoklady odborné způsobilosti (§ 10 zákona č. 309/2009 Sb.). Právnická osoba

může vykonávat činnost koordinátora, zabezpečí-li její výkon odborně způsobilou fyzickou osobou. Koordinátorem nemůže být zhotovitel, jeho zaměstnanec, ani fyzická osoba, která odborně vede realizaci stavby.

Určí-li zadavatel stavby více koordinátorů, kteří působí při přípravě nebo realizaci stavby současně, vymezí písemně pravidla jejich vzájemné spolupráce.

Zadavatel stavby je povinen předat koordinátorovi veškeré podklady a informace pro jeho činnost, zejména pro zpracování plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen „plán“), včetně informace o fyzických osobách, které se mohou s jeho vědomím zdržovat na staveništi, poskytovat mu potřebnou součinnost a zavázat všechny zhotovitele, popřípadě jiné osoby k součinnosti s koordinátorem po celou dobu přípravy a realizace stavby.

Koordinátor je povinen zachovávat mlčenlivost o všech informacích a skutečnostech, o nichž se v souvislosti s činností dozvěděl a které nelze sdělovat dalším osobám, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.

Při přípravě a realizaci staveb

- a) u nichž nevzniká povinnost doručení oznámení o zahájení prací podle § 15 odst. 1,
- b) které provádí stavebník sám pro sebe svépomocí podle zvláštního právního předpisu (§ 160 odst. 3 stavebního zákona), nebo
- c) nevyžadujících stavební povolení ani ohlášení podle zvláštního právního předpisu (§ 103 stavebního zákona),

se koordinátor podle odstavce 1 neurčuje.

4 OZNÁMENÍ O ZAHÁJENÍ PRACÍ

Oznámení o zahájení prací bude, dle § 15, odst. 1, zákona č. 309/2006 Sb., odesláno na Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj, Ve Smečkách 599/29, 110 00 Praha 1 a to nejpozději 8 dnů před předáním staveniště zhotoviteli.

5 SYSTÉM VYHLEDÁVÁNÍ A KONTROLY RIZIK

Rizika vyhledaná podle § 102 Zákoníku práce budou vypracována zhotovitelem stavby na jednotlivé pracovní činnosti, kde by mohlo dojít k ohrožení života a zdraví zaměstnanců a předložena k posouzení, nebo případnému doplnění koordinátorovi BOZP určenému pro fázi realizace, a to nejpozději 8 dnů před zahájením prací na staveništi. Kontrola předpokládaných rizik na stavbě bude provedena odborně způsobilou osobou pro vyhledávání rizik. Jednotliví zhotovitelé stavby jsou povinni se vzájemně písemně informovat o rizicích a přijatých opatřeních k ochraně před jejich působením, která se týkají výkonu práce a pracoviště a spolupracovat při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro všechny zaměstnance na pracovišti. Na základě písemné dohody zúčastněných zhotovitelů touto dohodou pověřený zhotovitel koordinuje provádění opatření k ochraně bezpečnosti a zdraví zaměstnanců a postupy k jejich zajištění. Kontrola dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají.

6 ZAJIŠTĚNÍ PRVNÍ POMOCI NA STAVBĚ

Při událostech, které způsobí vážné zranění osoby na stavbě je potřeba zraněné osobě poskytnout první pomoc a neprodleně zavolat záchrannou zdravotní službu. Do doby příjezdu pracovníků záchranné služby je vhodné při provádění první pomoci postupovat dle instrukcí pracovníků záchranné služby. Záchrannou službu lze volat na tel. čísle 155 nebo na čísle integrovaného záchranného systému 112.

7 ZAJIŠTĚNÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

V případě vyskytnutí mimořádných událostí je nutné vždy sepsat o dané události záznam, který bude součástí stavebního deníku. Mimořádné události týkající se trestné činnosti je povinnost neprodleně nahlásit Policii ČR.

8 REGISTR NEBEZPEČÍ A OPATŘENÍ

Identifikace jednotlivých rizik a rizikových situací, včetně bezpečnostních opatření k odstranění rizika, bude přiložena k plánu BOZP pro fázi realizace po výběru zhotovitele stavby.

9 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O STAVBĚ

9.1 STRUČNÝ POPIS NÁVRHU STAVBY, JEJÍ FUNKCE, VÝZNAM A UMÍSTĚNÍ

Jedná se o trvalou stavbu, kdy dochází k provedení opravy povrchu silnice III/11434. Jedná se o úsek mezi koncem obce Neveklov a křižovatkou se silnicí III/11454, jde o úsek dlouhý zhruba 3 km.

Součástí stavby je zejména oprava vozovkového souvrství, čištění příkopů a propustků, osazení nového dopravního značení.

9.2 PŘEDPOKLÁDANÝ PRŮBĚH STAVBY

9.2.1 Zahájení

Předpokládaný termín zahájení stavby je rok 2020.

9.2.2 Etapizace a uvádění do provozu

Vzhledem k omezenému prostoru a s tím spojené náročnosti výstavby a nutnosti zachování provozu na stávajících navazujících komunikacích bude stavba probíhat po etapách, které budou po svém dokončení předávány do provozu tak, aby byla zajištěna dopravní obslužnost v oblasti.

Návrh etapizace provádění výstavby je součástí příloh projektové dokumentace této akce.

9.2.3 Dokončení

Předpokládaný termín ukončení stavby je rok 2020. Doba realizace musí být omezena na nezbytně nutnou dobu, práce na sebe musí plynule navazovat.

9.3 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ A JEHO DOSAVADNÍHO VYUŽITÍ

Stavební pozemek je mírně svažité. Výškový rozdíl lokálního minima a lokální maxima nivelety je zhruba 42 m. Ve stávajícím stavu se v dotčené lokalitě nachází dvoupruhová silnice III/11434 proměnné šířky s asfaltovým povrchem, která je předmětem řešených stavebních prací. Silnice se nachází v extravilánu, slouží pro účely dopravy. Tato silnice je pod správou Krajské správy a údržby silnic Středočeského kraje, příspěvková organizace.

Stavba z pohledu životního prostředí neleží v žádné chráněné oblasti, kvůli které by bylo potřeba navrhnout zvláštní opatření. Stavba je mimo maloplošné zvláště chráněné území, rovněž je mimo velkoplošné zvláště chráněné území. Stavba nezasahuje do soustavy Natura 2000, stavba je mimo ptačí oblast i mimo evropsky významnou lokalitu. Na začátku úseku je okolo silnice rybník s názvem Nový rybník. V blízkosti rybníka je nad výtokem řešená silnice převedena mostem. Zhotovitel stavby si musí počínat zvlášť opatrně v blízkosti hráze a mostu.

Klimaticky spadá celá část řešené lokality do teplé oblasti, MT10 – podle Quitta, 1971. Tzn., že je zde v roce 40 až 50 letních dní, 110 až 130 mrazových dní, 30 až 40 ledových dní, průměrná lednová teplota je -2 až -3 °C, průměrná červencová teplota 17 až 18 °C, počet dní se sněhovou pokrývkou 50 až 60, srážkový úhrn ve vegetačním období 400 až 450 mm.

9.4 ČLENĚNÍ STAVBY NA ČÁSTI STAVBY, NA STAVEBNÍ OBJEKTY A PROVOZNÍ SOUBORY

Stavba je rozdělena na následující řady stavebních objektů, jejichž struktura je v souladu s vyhláškou č. 146/2008 Sb.:

000 Objekty přípravy staveniště

100 Objekty pozemních komunikací (včetně propustků)

Ostatní číselné řady se neuvažují.

Konkrétní členění stavby na stavební objekty a budoucí vlastníky a správce je následující:

Č. objektu	Název objektu	Vlastník	Správce
SO 020	Příprava území	-	Zhotovitel stavby
SO 101	Oprava komunikace	Středočeský kraj	Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje
SO 180	DIO	Zhotovitel stavby	Zhotovitel stavby
SO 190	Dopravní značení	Středočeský kraj	Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje

10 DOTČENÁ OCHRANNÁ PÁSMA, CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ, ZÁTOPOVÁ ÚZEMÍ, KULTURNÍ PAMÁTKY

10.1 ROZSAH DOTČENÍ

Nejčteněji dotčenými ochrannými pásmy budou především **ochranná pásma inženýrských sítí**. Jedná se o následující IS (zhotovitel stavby se musí seznámit s vyjádřeními o existenci inženýrských sítí, musí si zajistit vytyčení polohy těchto sítí):

- Podzemní elektrická vedení
- Nadzemní elektrická vedení (VN, NN)
- Vodovodní potrubí
- Sdělovací vedení

Dále budou dotčena **ochranná pásma komunikací**:

- Silnice III. třídy

Ochranná pásma kulturních památek:

- V prostoru navrhované místní komunikace se nenachází žádné ochranné pásmo kulturních památek.

10.2 PODMÍNKY PRO ZÁSAH

Práce v ochranných pásmech jednotlivých inženýrských sítí budou prováděny na základě požadavků a vyjádření jednotlivých správců o práci v ochranném pásmu.

10.3 ZPŮSOB OCHRANY NEBO ÚPRAV

Ochrana bude provedena dle podmínek jednotlivých správců technické infrastruktury.

11 POŽADAVKY NA STAVENIŠTĚ

- Zhotovitel při uspořádání staveniště zejména dbá, aby byly dodrženy požadavky na pracoviště stanovené NV č. 101/2005 Sb., a aby staveniště vyhovovalo obecným požadavkům na výstavbu. Staveniště uspořádá v souladu se zpracovaným plánem BOZP a ve lhůtách v něm uvedených. Za uspořádání staveniště odpovídá zhotovitel stavby, kterému bylo toto staveniště předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi.
- Stavby, pracoviště a zařízení staveniště musí být ohrazeny nebo jinak zabezpečeny proti vstupu nepovolaných fyzických osob. U liniových staveb nebo u stavenišť, popřípadě pracovišť, na kterých se provádějí pouze krátkodobé práce, lze ohrazení provést zábradlím skládajícím se alespoň z horní tyče upevněné ve výši 1,1 m na stabilních sloupcích a jedné mezilehlé střední tyče; s ohledem na místní a provozní podmínky může toto ohrazení být nahrazeno zábranou ve vzdálenosti větší než 1,5 m od hrany výkopu zamezující přístupu osob do prostoru ohroženého pádem do hloubky. Nelze-li u prací prováděných na pozemních komunikacích z provozních nebo technologických důvodů ohrazení ani zábrany provést, musí být bezpečnost provozu a osob zajištěna jiným způsobem, například řízením provozu nebo střežením.
- Zhotovitel určí způsob zabezpečení staveniště proti vstupu nepovolaných fyzických osob, zajistí označení hranic staveniště tak, aby byly zřetelně rozeznatelné i za snížené viditelnosti, a stanoví lhůty kontrol tohoto zabezpečení. Zákaz vstupu jakožto i zákaz vjezdu nepovolaným fyzickým osobám musí být vyznačen bezpečnostní značkou na všech vstupech, resp. vjezdech, a na přístupových komunikacích, které k nim vedou.
- Nepoužívané otvory, prohlubně, jámy, propadliny a jiná místa, kde hrozí nebezpečí pádu fyzických osob, musí být zakryty, ohrazeny nebo zasypány.
- Vjezdy na staveniště pro vozidla musí být označeny dopravními značkami, provádějícími místní úpravu provozu vozidel na staveništi.
- Parkoviště pro stavební stroje a používanou mechanizaci budou vybavena prostředky proti úkapům PHM a na každém takovém místě bude umístěna "Havarijní souprava" ve velikosti podle počtu strojů a zařízení.
- Před zahájením prací v ochranných pásmech vedení, staveb nebo zařízení technického vybavení provede zhotovitel odpovídající opatření ke splnění podmínek stanovených provozovateli těchto vedení, staveb nebo zařízení, a během provádění prací je dodržuje.
- Materiály, stroje, dopravní prostředky a břemena při dopravě a manipulaci na staveništi nesmí ohrozit bezpečnost a zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě jeho bezprostřední blízkosti.
- Dočasná zařízení pro rozvod energie na staveništi musí být navržena, provedena a používána takovým způsobem, aby nebyla zdrojem nebezpečí vzniku požáru nebo výbuchu; fyzické osoby musí být dostatečně chráněny před nebezpečím úrazu elektrickým proudem. Rozvody energie, existující před zřízením staveniště, musí být identifikovány, zkontrolovány a viditelně označeny.
- Dočasná elektrická zařízení na staveništi musí splňovat normové požadavky a musí být podrobována pravidelným kontrolám a revizím ve stanovených intervalech. Hlavní vypínač elektrického zařízení musí být umístěn tak, aby byl snadno přístupný, musí být označen a zabezpečen proti neoprávněné manipulaci a s jeho umístěním musí být seznámeny všechny fyzické osoby zdržující se na staveništi. Pokud se na staveništi nepracuje, musí být elektrická zařízení, která nemusí zůstat z provozních důvodů zapnuta, odpojena a zabezpečena proti neoprávněné manipulaci.
- Staveniště bude vybaveno ručními hasícími přístroji, které budou uloženy na lehce dostupných a viditelných místech. Na každém pracovišti bude vyvěšen „Požární řád“ a „Požárně poplachová směrnice“. V buňce stavbyvedoucího, popřípadě mistrů musí být

k dispozici lékárnička první pomoci a na viditelném místě traumatologický plán pro příslušné pracoviště a oblast.

- Pokud nelze nadzemní elektrické vedení přesunout mimo staveniště nebo je odpojit od zdroje elektrického proudu, je nutno zabránit vjezdu dopravních prostředků a pojezdných strojů do ochranného pásma. Nelze-li provoz dopravních prostředků a pojezdných strojů pod vedením vyloučit, je nutno umístit závěsné zábrany a náležitá upozornění.
- Zhotovitel zajišťuje provádění odborných prohlídek pracoviště způsobem a v intervalech stanovených v průvodní dokumentaci, vždy však po změně polohy a po mimořádných událostech, které mohly ovlivnit jeho stabilitu a pevnost.
- Při přerušení práce zajistí zhotovitel provedení nezbytných opatření k ochraně bezpečnosti a zdraví fyzických osob a vyhotovení zápisu o provedených opatřeních.
- Dojde-li v průběhu prací ke změně povětrnostní situace nebo geologických, hydrogeologických, popřípadě provozních podmínek, které by mohly nepříznivě ovlivnit bezpečnost práce zejména při používání a provozu strojů, zajistí zhotovitel bez zbytečného odkladu provedení nezbytné změny technologických postupů tak, aby byla zajištěna bezpečnost práce a ochrana zdraví fyzických osob. Se změnou technologických postupů zhotovitel neprodleně seznámí příslušné fyzické osoby.
- V místech s nebezpečím výbuchu, zasypání, otravy, utonutí, pádu z výšky nebo do hloubky zajišťuje zhotovitel, aby fyzické osoby pracující na takovém pracovišti osamoceně byly seznámeny s pravidly dorozumívání pro případ nehody a stanoví účinnou formu dohledu pro potřebu včasného poskytnutí první pomoci.

12 POUŽÍVÁNÍ STROJŮ A NÁŘADÍ NA STAVENIŠTI

12.1 OBECNÉ POŽADAVKY NA OBSLUHU STROJŮ

- Před použitím stroje zhotovitel seznámí obsluhu s místními provozními a pracovními podmínkami majícími vliv na bezpečnost práce, jimiž jsou zejména únosnost půdy, přejezdů a mostů, sklony pojezdové roviny, uložení podzemních vedení technického vybavení, popřípadě jiných podzemních překážek, umístění nadzemních vedení a překážek.
- Při použití stroje za provozu na pozemních komunikacích zhotovitel postupuje v souladu s podmínkami stanovenými podle zvláštních právních předpisů, dohled a podle okolností též bezpečnost provozu na pozemních komunikacích zajišťuje dostatečným počtem způsobilých fyzických osob, které při této činnosti užívají jako osobní ochranný pracovní prostředek výstražný oděv s vysokou viditelností.
- Stroje, při jejichž činnosti vznikají vibrace, lze používat jen takovým způsobem a na takových staveništích, kde nehrozí nebezpečné přenášení vibrací působících škody na blízkých stavbách, výkopech, podzemním vedení, zařízení, a podobně.

12.2 ZABEZPEČENÍ STROJŮ PŘI PŘERUŠENÍ A UKONČENÍ STAVBY

- Obsluha stroje zaznamenává závady stroje nebo provozní odchylky zjištěné v průběhu předchozího provozu nebo používání stroje a s případnými závadami je řádně seznámena i střídající obsluha.
- Proti samovolnému pohybu musí být stroj po ukončení práce zajištěn v souladu s návodem k používání, například zakládacími klíny, pracovním zařízením spuštěným na zem nebo zařazením nejnižšího rychlostního stupně a zabrzděním parkovací brzdy. Rovněž při přerušení práce musí být stroj zajištěn proti samovolnému pohybu alespoň zabrzděním parkovací brzdy nebo pracovním zařízením spuštěným na zem.
- Po ukončení práce a při jejím přerušení musí být proti samovolnému pohybu zajištěno i pracovní zařízení stroje jeho spuštěním na zem nebo umístěním do přepravní polohy, ve které se zajistí v souladu s návodem k používání.

- Obsluha stroje, která se hodlá vzdálit od stroje tak, že nemůže v případě potřeby okamžitě zasáhnout, učiní v souladu s návodem k používání opatření, která zabrání samovolnému spuštění stroje a jeho neoprávněnému užití jinou fyzickou osobou, jako jsou uzamknutí kabiny a vyjmutí klíče ze spínací skříňky nebo uzamknutí ovládání stroje.
- Stroj musí být odstaven na vhodné stanoviště, kde nezasahuje do komunikací, kde není ohrožena stabilita stroje a kde stroj není ohrožen padajícími předměty ani činností prováděnou v jeho okolí.

12.3 PŘEPRAVA STROJŮ

- Přeprava, nakládání, skládání, zajištění a upevnění stroje nebo jeho pracovního zařízení se provádí podle pokynů a postupů uvedených v návodu k používání. Není-li postup při přepravě stroje a jeho pracovního zařízení uveden v návodu k používání, stanoví jej zhotovitel v místním provozním bezpečnostním předpise.
- Při nakládání, skládání a přepravě stroje na ložné ploše dopravního prostředku, jakož i při vlečení stroje a jeho připojování a odpojování od tažného vozidla, musí být dodrženy požadavky zákona 168/2002 Sb. a dále uvedené bližší požadavky.
- Dopravní prostředek musí být při nakládání a skládání stroje postaven na pevném podkladu, bezpečně zabrzděn a mechanicky zajištěn proti nežádoucímu pohybu.
- Při najíždění stroje na ložnou plochu dopravního prostředku a sjíždění z ní se všechny fyzické osoby s výjimkou obsluhy stroje vzdálí z prostoru, v němž by mohly být ohroženy při pádu nebo převržení stroje, přetržení tažného lana nebo jiné nehodě.
- Fyzická osoba, navádějící stroj na dopravní prostředek, stojí vždy mimo stroj i mimo dopravní prostředek a v zorném poli obsluhy stroje po celou dobu najíždění a sjíždění stroje.
- Řidič tažného vozidla zacouvá na doraz závěsného zařízení a umožní fyzické osobě, která připojování provádí, provést všechny nezbytné manipulace se závěsným zařízením stroje teprve na pokyn náležitě poučené navádějící fyzické osoby. Po dorazu je tažné vozidlo zabrzděno.

12.4 SPECIÁLNÍ STROJE PRO POKLÁDKU ASFALTOVÉ SMĚSÍ (FINIŠÉR, FRÉZA)

- Veškeré práce související s údržbou a seřizováním, které vyžadují vstup obsluhy do pracovní části stroje, pod stroj, nebo vyžadující styk s pohyblivými částmi, je možno provádět pouze při vypnutém motoru, odpojeném akumulátoru a v zajištěných polohách nakládacích a vykládacích mechanismů.
- v okolí pracujícího stroje je zakázáno nošení volných částí oděvu
- při práci je vstup na stroj mimo kabinu obsluhy zakázán
- činnosti při kterých obsluha stojí na stroji nebo v otevřené kabině je zakázáno provádět pod venkovním vedením el. energie.

12.5 DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY PRO PŘEPRAVU BETONOVÝCH A JINÝCH SMĚSÍ

- Před jízdou, zejména po ukončení plnění nebo vyprazdňování přepravního zařízení, zkontroluje řidič dopravního prostředku, dále jen vozidla, zajištění výsypného zařízení v přepravní poloze, popřípadě je v této poloze v souladu s návodem k používání zajistí.
- Při přejímce a při ukládání směsi musí být vozidlo umístěno na přehledném a dostatečně únosném místě bez překážek ztěžujících manipulaci a potřebnou vizuální kontrolu.

12.6 ČERPADLA SMĚSÍ

- Potrubí, hadice, dopravníky, skluzné a vibrační žlaby a jiná zařízení pro dopravu betonové směsi musí být vedeny a zajištěny tak, aby nezpůsobily přetížení nebo nadměrné namáhání například lešení, bednění, stěny výkopu nebo konstrukčních částí stavby.

- Vyústění potrubí na čerpání směsi musí být spolehlivě zajištěno tak, aby riziko zranění fyzických osob následkem jeho nenadálého pohybu vlivem dynamických účinků dopravované směsi bylo minimalizováno.
- Pro dopravu směsi k čerpadlu musí být zajištěn bezpečný příjezd nevyžadující složité a opakované couvání vozidel.
- Pojízdné čerpadlo (dále jen "autočerpadlo") musí být umístěno tak, aby obslužné místo bylo přehledné a v prostoru manipulace s výložníkem a potrubím se nenacházely překážky ztěžující tuto manipulaci.
- V pracovním prostoru výložníku autočerpada se nikdo nezdržuje.
- Přemisťovat autočerpadlo lze jen s výložníkem složeným v přepravní poloze.

13 POŽADAVKY NA ORGANIZACI PRÁCE A PRACOVNÍ POSTUPY

13.1 SKLADOVÁNÍ A MANIPULACE S MATERIÁLEM

- Bezpečný přísun a odběr materiálu musí být zajištěn v souladu s postupem prací. Materiál musí být skladován podle podmínek stanovených výrobcem, přednostně v takové poloze, ve které bude zabudován do stavby.
- Zařízení pro vybavení skládek, jakými jsou opěrné nebo stabilizační konstrukce, musí být řešena tak, aby umožňovala skladování, odebírání nebo doplňování prvků a dílců v souladu s průvodní dokumentací bez nebezpečí jejich poškození. Místa určená k vázání, odvěšování a manipulaci s materiálem musí být bezpečně přístupná.
- Skladovací plochy musí být rovné, odvodněné a zpevněné. Rozmístění skladovaných materiálů, rozměry a únosnost skladovacích ploch včetně dopravních komunikací musí odpovídat rozměrům a hmotnosti skladovaného materiálu a použitých strojů.
- Materiál musí být uložen tak, aby po celou dobu skladování byla zajištěna jeho stabilita a nedocházelo k jeho poškození.
- Prvky, které na sebe při skladování těsně doléhají a nejsou vybaveny pro bezpečné uchopení například oky, háky nebo držadly, musí být vždy vzájemně proloženy podklady. Jako podkladů není dovoleno používat kulatinu ani vrstvené podklady tvořené dvěma nebo více prvky volně položenými na sebe.
- Sypké hmoty mohou být při plně mechanizovaném způsobu ukládání a odběru skladovány do jakékoli výšky. Při odebírání hmot je nutno zabránit vytváření převisů. Vytvoří-li se stěna, upraví se odběr tak, aby výška stěny nepřesáhla 9/10 maximálního dosahu použitého nakládacího stroje.
- Při ručním ukládání a odebírání směřují být sypké hmoty navršeny do výšky nejvýše 2 m. Pokud je nezbytné odebírat je ručně, popřípadě mechanickou lopatou z hromad vyšších než 2 metry, upraví se místo odběru tak, aby nevznikaly převisy a výška stěny nepřesáhla 1,5 m.
- Skládka sypkých hmot se spodním odběrem musí být označena bezpečnostní značkou se zákazem vstupu nepovolaných fyzických osob. Fyzické osoby, které zabezpečují provádění odběru, se nesmějí zdržovat v ohroženém prostoru místa odběru.
- Sypké hmoty v pytlích se ručně ukládají do výšky nejvýše 1,5 m a při mechanizovaném skladování, jsou-li na paletách, do výšky nejvýše 3 m. Nejsou-li okraje hromad zajištěny například operami nebo stěnami, musí být pytly uloženy v bezpečném sklonu a vazbě tak, aby nemohlo dojít k jejich sesuvu.
- Tekutý materiál musí být skladován v uzavřených nádobách tak, aby otvor pro plnění, popřípadě vyprazdňování byl nahoře. Otevřené nádrže musí být zajištěny proti pádu fyzických osob do nich. Sudy, barely a podobné nádoby, jsou-li skladovány naležato, musí být zajištěny proti rozvalení. Při skladování ve více vrstvách musí být jednotlivé vrstvy mezi sebou proloženy podklady, pokud sudy, barely a podobné nádoby nejsou uloženy v konstrukcích zajišťujících jejich stabilitu.

- Nebezpečné chemické látky a chemické přípravky musí být skladovány v obalech s označením druhu a způsobu skladování, který určuje výrobce, a označeny v souladu s požadavky zvláštních právních předpisů.
- Plechovky a jiné oblé předměty smějí být při ručním ukládání stavěny nejvýše do výšky 2 m při zajištění jejich stability. Trubky, kulatina a předměty podobného tvaru musí být zajištěny proti rozvalení.
- Prvky a dílce pravidelných tvarů mohou být při mechanizovaném ukládání a odběru ukládány nejvýše však do výšky 4 m, pokud výrobce nestanoví jinak a za podmínky, že není překročena únosnost podloží a že je zajištěna bezpečná manipulace s nimi.
- Upínání a odepínání prvků, dílců a sestav musí být prováděno ze země nebo z bezpečných podlah tak, že nejsou upínány nebo odepínány ve větší pracovní výšce než 1,5 m. Upínání a odepínání prvků, dílců a sestav ze žebříků lze provádět pouze podle stanoveného technologického postupu.

13.2 ZEMNÍ PRÁCE

Příprava před zahájením zemních prací

- Na základě údajů uvedených v projektové dokumentaci musí být vytyčeny trasy technické infrastruktury, zejména energetických a komunikačních vedení, vodovodní a stokové sítě, v místě jejich střetu se stavbou, popřípadě jiné podzemní a nadzemní překážky nacházející se na staveništi.
- Před zahájením zemních prací musí být určeno rozmístění stavebních výkopů a jam a jejich rozměry a určeny způsoby těžení zeminy, zajištění stěn výkopů proti sesutí, zejména druh pažení a sklony svahů výkopů, zabezpečení okolních staveb ohrožených prováděním zemních prací odpovídající třídám hornin ve výkopech a stanoven způsob a rozsah opatření k zabránění přítoku vody na staveniště.
- Jestliže podle projektové dokumentace zasahují zemní práce pod hladinu povrchové nebo podzemní vody, musí být předem určen rozsah a způsob snížení hladiny vody, zejména jejím odvedením nebo odčerpáním, ledaže použité technologie umožňují provedení plánovaných prací pod hladinou vody a současně jsou přijata opatření proti pádům fyzických osob do vody.
- Před zahájením zemních prací musí být na terénu vyznačeny polohově, popřípadě též výškově, trasy technické infrastruktury, zejména podzemních vedení technického vybavení a jiných podzemních překážek.
- S druhy vedení technického vybavení, jejich trasami, popřípadě hloubkou uložení v obvodu staveniště, s jejich ochrannými pásmy a podmínkami provádění zemních prací v těchto pásmech musí být před zahájením prací prokazatelně seznámeny obsluhy strojů a ostatní fyzické osoby, které budou zemní práce provádět.
- Při odstraňování poruch při haváriích, při jednoduchých ručních pracích, určí fyzická osoba pověřená zhotovitelem před zahájením prací způsob zajištění technické infrastruktury a opatření k zajištění bezpečnosti práce.

Zajištění výkopových prací

- Před zahájením zemních prací musí být zabezpečeny okolní stavby ohrožené výkopem.
- Výkopy v zastavěném území, na veřejných prostranstvích a v uzavřených objektech, kde probíhají současně i jiné činnosti, musí být zakryty, nebo u okraje, kde hrozí nebezpečí pádu fyzických osob do výkopu, zajištěny zábradlím, přičemž prostor mezi horní tyčí a zárazkou u podlahy je nutno zajistit proti propadnutí osob způsobem odpovídajícím místním a provozním podmínkám bez ohledu na hloubku výkopu. Ve vzdálenosti větší než 1,5 m od hrany výkopu lze zajištění provést vhodnou zábranou zamezující přístupu osob do prostoru ohroženého pádem do hloubky. Za vhodnou zábranu se považuje zábradlí, u něhož nemusí být dodrženy požadavky na pevnost ani na zajištění prostoru pod horní tyčí proti propadnutí, přenosné dílcové zábradlí, bezpečnostní značení označující riziko pádu osob upevněné ve výšce horní tyče zábradlí, překážka nejméně 0,6 m vysoká nebo zemina

z výkopu, uložená v sypkém stavu do výše nejméně 0,9 m. Zábradlí a zábrany smí být přerušeny pouze v místech přechodů nebo přejezdů. Pokud výkop tvoří překážku na veřejně přístupné komunikaci pro pěší, musí být zajištěn vždy zábradlím podle věty první, přičemž zarážka u podlahy slouží zároveň jako zarážka pro slepeckou hůl.

- Na staveništi, kde je zamezen vstup nepovolaným osobám, musí být proti pádu fyzických osob do hloubky zajištěny okraje výkopů v těch místech, kde se vnější okraj dopravní komunikace přibližuje k okraji výkopu na vzdálenost menší než 1,5 m. Přechod o šířce nejméně 0,75 m musí být zřízen přes výkop hlubší než 0,5 m; nepřesahuje-li hloubka výkopu 1,5 m, musí být přechod opatřen zábradlím alespoň po jedné straně, v ostatních případech po obou stranách.
- Okraje výkopu nesmí být zatěžovány do vzdálenosti 0,5 m od hrany výkopu. Povrch terénu v pásu od okraje výkopu nebo jámy až po hranici smykového klínu stanovenou v projektové dokumentaci, ohrožený usmýknutím, nesmí být zatěžován zejména stavebním provozem, stavbami zařízení staveniště, stroji nebo materiálem, s výjimkou případů, kdy stabilita stěny výkopu je zabezpečena způsobem stanoveným v projektové dokumentaci.

Provádění výkopových prací

- Prováděním výkopových prací nesmí být ohrožena stabilita jiných staveb a jejich částí. Jestliže při provádění zemních prací dojde k nepředvídanému ohrožení stability okolních staveb anebo k porušení některých jejich částí, musí být zhotovitelem neprodleně přijata opatření k zajištění jejich stability.
- Před prvním vstupem fyzických osob do výkopu nebo po přerušení práce delším než 24 hodin prohlédne zhotovitel nebo osoba jím pověřená stav stěn výkopu, pažení a přístupů; hrozí-li ve výkopu nebezpečí výskytu nebezpečných par nebo plynů, zajistí měření jejich koncentrace.
- V ochranných pásmech vedení, popřípadě staveb nebo zařízení technického vybavení, lze provádět výkopové práce pouze při dodržení podmínek stanovených jejich vlastníky nebo provozovateli. Zhotovitel přijme, v souladu s těmito podmínkami, nezbytná opatření zabráňující nebezpečnému přiblížení fyzických osob nebo strojů k těmto vedením, popřípadě stavbám nebo zařízením. Použití strojů nebo pneumatického a elektrického nářadí v blízkosti podzemních vedení, popřípadě staveb nebo zařízení technického vybavení, projedná zhotovitel s provozovatelem, popřípadě vlastníkem vedení.
- Zhotovitel při provádění výkopových prací, při nichž jsou dotčena podzemní vedení technického vybavení, dodržuje zejména tato opatření:
 - vedení, která mohou být prováděním výkopových prací ohrožena, jsou náležitě zajištěna,
 - obnažené potrubní vedení ve stěně výkopu je ihned zajišťováno proti průhybu, vybočení nebo rozpojení.
- Při provádění výkopových prací se nikdo nesmí zdržovat v ohroženém prostoru, zejména při souběžném strojním a ručním provádění výkopových prací, při ručním začistování výkopu nebo při přepravě materiálu do výkopu a z výkopu. Není-li v průvodní dokumentaci stroje stanoveno jinak, je prostor ohrožený činností stroje vymezen maximálním dosahem jeho pracovního zařízení zvětšeným o 2 m.
- Nemá-li obsluha stroje při souběžném strojním a ručním provádění výkopových prací na jednom pracovním záběru dostatečný výhled na všechna místa ohroženého prostoru, nepokračuje v práci se strojem.
- Při ručním provádění výkopových prací musí být fyzické osoby při práci rozmístěny tak, aby se vzájemně neohrožovaly. Větší balvany, zbytky stavebních konstrukcí nebo nesoudržné materiály ve stěnách výkopů, které by mohly svým tlakem uvolnit zeminu, musí být neprodleně zajištěny proti uvolnění nebo odstraněny. Nahromaděná zemina, spadlý materiál a nežádoucí překážky musí být z výkopu odstraňovány bez zbytečného odkladu.

- Při zjištění nebezpečných předmětů, munice nebo výbušniny musí být práce ve výkopu přerušena až do doby odstranění nebo zajištění těchto předmětů.
- Po dobu přerušení výkopových prací zhotovitel zajišťuje pravidelnou odbornou kontrolu a nezbytnou údržbu zábran, popřípadě zábradlí, pažení, lávek, přechodů, přejezdů, bezpečnostních značek, značení a signálů, popřípadě dalších zařízení zajišťujících bezpečnost fyzických osob u výkopů.
- Mechanické zhutňování zeminy pomocí válců, pechů nebo jiných zhutňovacích prostředků musí být prováděno tak, aby nedošlo k ohrožení stability stěn výkopů ani sousedních staveb.
- Na odlehlých pracovištích, kde není zajištěn dohled, nesmí být výkopové práce od hloubky 1,3 m prováděny osamoceně.

Zajištění stability stěn výkopů

- Stěny výkopu musí být zajištěny proti sesutí.
- Svislé boční stěny ručně kopaných výkopů musí být zajištěny pažením při hloubce výkopu větší než 1,3 m v zastavěném území a 1,5 m v nezastavěném území. V zeminách nesoudržných, podmáčených nebo jinak náchylných k sesutí a v místech, kde je nutno počítat s opakovanými otřesy, musí být stěny těchto výkopů zabezpečeny podle stanoveného technologického postupu i při hloubkách menších, než je stanoveno v 1. větě.
- Do strojem vyhloubených nezapažených výkopů se nesmí vstupovat, pokud jejich stěny nejsou zajištěny proti sesutí ochranným rámem, bezpečnostní klecí, rozpěrnou konstrukcí nebo jinou technickou konstrukcí. Strojně hloubené příkopy a jámy se svislými nezajištěnými stěnami, do kterých nebudou v souladu s technologickým postupem vstupovat fyzické osoby, lze ponechat nezapažené po dobu stanovenou technologickým postupem.
- Při ručním odstraňování pažení stěn výkopu se musí postupovat zespodu za současného zasypávání odpaženého výkopu tak, aby byla zajištěna bezpečnost práce.
- Hrozí-li při přepažování nebo odstraňování pažení nebezpečí sesutí stěn výkopu nebo poškození staveb v jeho blízkosti, musí být pažení ponecháno v potřebné výšce ve výkopu.

Svahování výkopů

- Sklony svahů výkopů určuje zhotovitel se zřetelem zejména na geologické a provozní podmínky tak, aby během provádění prací nebyly fyzické osoby ve výkopu a jeho blízkosti ohroženy sesuvem zeminy.
- Fyzická osoba určená zhotovitelem k řízení provádění výkopových prací upřesní při změně geologických a hydrogeologických podmínek oproti projektové dokumentaci určený sklon stěn svahovaných výkopů a vzniknou-li pochybnosti o stabilitě svahu, určí a zajistí provedení opatření k zamezení sesuvu svahu a k zajištění bezpečnosti fyzických osob.
- Podkopávání svahuje je nepřípustné.
- Za nepříznivé povětrnostní situace, při které může být ohrožena stabilita svahu, se nikdo nesmí zdržovat na svahu ani pod svahem.
- Při práci na svazích se sklonem strmějším než 1: 1 a ve výšce větší než 3 m je nutno provést opatření proti sklouznutí fyzických osob nebo sesunutí materiálu.

Ruční přeprava zemin

- Konstrukce pracovní plošiny pro dočasné uložení vykopané zeminy musí být upevněna tak, aby neohrožovala bezpečnost fyzických osob a stabilitu pažení nebo stěny výkopu. Na části pažení lze uvedenou plošinu připevňovat pouze tehdy, je-li pažení k tomuto účelu přizpůsobeno.
- Pro přepravu zeminy kolečkem musí být zřízena dostatečně široká a únosná komunikace ve sklonu nejvýše 1:5, bez prudkých přechodů; její povrch nesmí být kluzký a podle okolností musí být zpevněn.

- Přepравuje-li se zemina pro zásyp výkopu hlubšího než 1,5 m kolečkem, musí být při okraji výkopu zřízena pevná zarážka zabraňující sjetí kolečka do výkopu. Vyžaduje-li manipulace s kolečkem odstranění části zábradlí, postupuje se podle zvláštního právního předpisu.

13.3 PRÁCE VYKONÁVANÉ V OCHRANNÝCH PÁSMECH ENERGETICKÝCH VEDENÍ POPŘÍPADĚ ZAŘÍZENÍ TECHNICKÉHO VYBAVENÍ

13.3.1 Elektroenergetická ochranná pásma

dle § 46 zákona 458/2000 Sb.:

nadzemní vedení

a) u napětí nad 1 kV a do 35 kV včetně	
a. pro vodiče bez izolace	7 m,
b. pro vodiče s izolací základní	2 m,
c. pro závěsná kabelová vedení	1 m,
b) u napětí nad 35 kV do 110 kV včetně	12 m,
c) u napětí nad 110 kV do 220 kV včetně	15 m,
d) u napětí nad 220 kV do 400 kV včetně	20 m,
e) u napětí nad 400 kV	30 m,
f) u závěsného kabelového vedení 110 kV	2 m,
g) u zařízení vlastní telekomunikační sítě držitele licence	1 m

podzemní vedení

a) do 110 kV včetně	1 m po obou stranách krajního kabelu,
b) nad 110 kV činí	3 m po obou stranách krajního kabelu,

V ochranném pásmu je zakázáno:

- a) zřizovat bez souhlasu vlastníka těchto zařízení stavby či umisťovat konstrukce a jiná podobná zařízení, jakož i uskladňovat hořlavé a výbušné látky,
- b) provádět bez souhlasu jeho vlastníka zemní práce,
- c) provádět činnosti, které by mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu těchto zařízení nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob,
- d) provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením.

13.3.2 Ochranná pásma zařízení, které slouží pro výrobu, distribuci a uskladňování plynu

jsou podle § 68 zákona č. 458/2000 Sb.:

- a) u NTL a STL plynovodů a přípojek jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce
 - 1 m na obě strany od půdorysu
- b) u ostatních plynovodů a přípojek
 - 4 m na obě strany od půdorysu
- c) u technologických objektů
 - 4 m na všechny strany od půdorysu
- d) ve zvláštních případech, zejména v blízkosti těžebních objektů, vodních děl a rozsáhlých podzemních staveb, které mohou ovlivnit stabilitu uložení plynárenských zařízení, může ministerstvo stanovit rozsah ochranných pásem až na 200 m (viz přílohu k zákonu) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde k ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti osob, lze stavební činnost, umísťování konstrukcí, zemní práce, zřizování skládek a uskladňování materiálu v ochranném pásmu provádět pouze s předchozím písemným souhlasem držitele licence, který odpovídá za provoz příslušného plynárenského zařízení.

13.3.3 Ochranná pásma komunikačních vedení

dle §102 zákona č. 127/2005 Sb.:

a) podzemní vedení	1 m od krajního kabelu,
b) nadzemní vedení	dle pravomocného územního rozhodnutí

V ochranném pásmu podzemního komunikačního vedení je zakázáno:

- bez souhlasu jeho vlastníka nebo rozhodnutí stavebního úřadu provádět zemní práce nebo terénní úpravy
- bez souhlasu jeho vlastníka nebo rozhodnutí stavebního úřadu zřizovat stavby či umísťovat konstrukce nebo jiná podobná zařízení

13.3.4 Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok

dle § 23 zákona č. 274/2001 Sb.:

Vodovodní potrubí do DN 500 včetně	1,5 m (od okraje potrubí)
Vodovodní potrubí nad DN 500	2,5 m (od okraje potrubí)
Kanalizace do DN 500 včetně	1,5 m (od okraje stoky)
Kanalizace nad DN 500	2,5 m (od okraje stoky)

V ochranném pásmu vodovodního řadu nebo kanalizační stoky lze:

- provádět zemní práce, stavby, umísťovat konstrukce nebo jiná podobná zařízení či provádět činnosti, které omezují přístup k vodovodnímu řadu nebo kanalizační stoce nebo které by mohly ohrozit jejich technický stav nebo plynulé provozování,
- vysazovat trvalé porosty,
- provádět skládky mimo jakéhokoli odpadu,
- provádět terénní úpravy, jen s písemným souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatele, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2.

Ochranná pásma vodního zdroje

dle vyhlášených pásem,

Ochranné pásmo lesa

50 m (od okraje lesních pozemků)

13.3.5 Podmínky pro zásah

Je nutné, aby před zahájením stavebních prací bylo provedeno řádné polohové a výškové vytýčení podzemních vedení inženýrských sítí jejich správci se zákresem do projektové dokumentace. Případně je třeba předat písemný doklad o neexistenci vedení a učinit o tom zápis do stavebního deníku. Stávající zařízení správců sítí musí být během stavební činnosti chráněna před poškozením, v případě poškození stavbou musí být za účasti správce opravena.

Vytýčení inženýrských sítí musí zůstat během stavby neporušeno. Pracovníci dodavatele musí být prokazatelně seznámeni s polohou vedení a zákazem používat v jeho blízkosti mechanizační prostředky (min. 1,5 m po každé straně, u dálkových kabelů 3 m). Správci sítí musí být vyrozuměni nejméně 15 dní před zahájením stavebních prací. Pokud se ve výkopišti vyskytnou nepoužívané kabely, nelze tyto zrušit bez předchozího souhlasu jejich správce a přesného označení o jaké kabely se jedná.

- Při práci je třeba věnovat prvořadou pozornost následujícím ČSN.
 - ČSN EN 50110-1 – Obsluha a práce na elektrických zařízeních
 - ČSN IEC61140 – Ochrana před úrazem elektrickým proudem
 - ČSN 33 2000-4-41 ed.2 – Ochrana před úrazem elektrickým proudem
 - ČSN 33 2000-4-42 – Ochrana před účinky tepla
 - ČSN 33 2000-4-47 – Opatření k zajištění ochrany před úrazem elektrickým proudem
 - ČSN EN 50110-1 – Obsluha a práce na elektrických zařízeních
 - ČSN 38 6420 – Průmyslové plynovody
 - NV 406/2004 – bezpečnost a ochrana při práci ve výbušném prostředí

- V ochranných pásmech podzemních vedení je třeba dodržovat mj. následující podmínky:
 - Dodavatel prací musí před zahájením prací zajistit vytýčení podzemního zařízení a prokazatelně seznámit pracovníky, jichž se to týká, s jejich polohou a upozornit na odchylky od výkresové dokumentace. Výkopové práce do vzdálenosti 1 metr od osy (krajního) kabelu musí být prováděny ručně. V případě provedení sond (ručně) může být tato vzdálenost snížena na 0,5 m.
 - Při potřebě přejíždění trasy podzemních vedení vozidly nebo mechanismy je třeba po dohodě s provozovatelem provést dodatečnou ochranu proti mechanickému poškození.
 - Je zakázáno manipulovat s obnaženými kabely pod napětím. Odkryté kabely musí být za vypnutého stavu řádně vyvěšeny, chráněny proti poškození a označeny výstražnou tabulkou dle ČSN ISO 3864.
- V ochranných pásmech nadzemních vedení je třeba dodržovat mj. následující podmínky:
 - Při pohybu nebo pracích v blízkosti elektrického vedení vysokého napětí se nesmí osoby, předměty, prostředky nemající povahu jeřábu přiblížit k živým částem – vodičům blíže než 2 metry (dle ČSN EN 50110-1)
 - Jeřáby a jim podobná zařízení musí být umístěny tak, aby v kterékoli poloze byly všechny jejich části mimo ochranné pásmo vedení, a musí být zamezeno vymrštění lana.
 - Je zakázáno stavět budovy nebo jiné objekty v ochranných pásmech nadzemních vedení vysokého napětí.
 - Je zakázáno provádět veškeré pozemní práce, při kterých by byla narušena stabilita podpěrných bodů – sloupů nebo stožárů.
 - Je zakázáno upevňovat antény, reklamy, ukazatele apod. pod, přes nebo přímo na stožáry elektrického vedení.
 - Dodavatel prací musí prokazatelně seznámit své pracovníky, jichž se to týká, s ČSN EN 50 110-1.
 - Pokud není možné dodržet výše uvedené podmínky, je možné požádat příslušný provozní útvar provozovatele o další řešení (zajištění odborného dohledu pracovníka s elektrotechnickou kvalifikací dle vyhl. č. 50/1979 Sb., vypnutí a zajištění zařízení, zaizolování živých částí,...) pokud nejsou tyto podmínky již součástí jiného vyjádření ke konkrétní stavbě.
- Nadzemní vedení nízkého napětí nejsou chráněna ochrannými pásmy. Při činnosti v jejich blízkosti je však třeba dodržovat minimální vzdálenost 1 metr od neizolovaných živých částí a pro stavby a konstrukce je třeba dodržet vzdálenosti dané v ČSN EN 50423-1.
- V ochranných pásmech plynárenského zařízení je třeba dodržovat mj. následující podmínky:
 - před zahájením zemních prací zabezpečit vytýčení přesné polohy plynárenského zařízení el. magnetickým hledačem potrubí, případně kontrolními sondami ručním výkopem nebo z povrchu. S vytýčením prokazatelně seznámit pracovníky, kteří budou práce provádět.
 - při pracích ve vzdálenosti do 1 m po každé straně vyznačené trasy plynovodního potrubí nebude použito mechanizačních prostředků a bude dbáno zvýšené opatrnosti. Zemní práce provádět ručním způsobem.
 - neprodleně bude ohlášeno každé odkrytí, případně poškození plynárenského zařízení, a to i bez výronu nebo přerušení dodávky plynu.

13.4 BOURACÍ PRÁCE

- Bourací práce, při nichž jsou dotčeny nosné prvky stavební konstrukce, se smí provádět pouze podle technologického postupu stanoveného v dokumentaci bouracích prací. Při bouracích pracích, pro něž se dokumentace bouracích prací podle zvláštního právního předpisu nezpracovává, zajistí zhotovitel zpracování technologického postupu na základě provedeného průzkumu stávajícího stavu bourané stavby, jejího statického posouzení

a zjištění vedení, popřípadě staveb a zařízení technického vybavení a stavu dotčených sousedních staveb. K průzkumu se využijí stávající dostupné dokumentace o stavbě samé a o stavbách sousedních, vyjádření vlastníků, popřípadě správců technické infrastruktury a vlastní ohledání staveniště. Na základě statického posouzení se zajišťuje, aby v průběhu prací nedošlo k nekontrolovanému porušení stability stavby nebo její části. O provedeném průzkumu vyhotoví zhotovitel zápis.

- Průzkumem zjištěné podzemní prostory, například dutiny, studně nebo jiné podzemní objekty, musí být před zahájením bouracích prací zasypany nebo jiným způsobem zajištěny.
- Bourání staveb vyšších než přízemních, strhávání nebo bourání svislých konstrukcí od výšky 3 m, bourání schodišť a vysunutých částí, rekonstrukce a bourání, při kterých dochází ke změně konstrukční bezpečnosti stavby, strojní bourání, bourání specifickými metodami, jako je řezání kyslíkem, a bourací práce kde mohou být osoby ohroženy padajícími předměty nebo materiálem z pracoviště nad nimi, smějí být prováděny pouze fyzickými osobami k tomu určenými zhotovitelem, pokud je zajištěn stálý dozor vykonávaný fyzickou osobou k tomu zhotovitelem pověřenou; fyzická osoba pověřená stálým dozorem po celou dobu výkonu stálého dozoru sleduje určené pracoviště, provádění prací a pohyb fyzických osob na něm, z tohoto pracoviště se nevzdaluje a nevykonává jinou činnost než dozor.
- Stálý dozor podle předchozího bodu je dále nutno zajistit, jestliže bourací práce probíhají na dvou nebo více místech v rámci jedné bourané stavby současně.
- Jsou-li v průběhu bouracích prací zjištěny skutečnosti, které nebyly průzkumem odhaleny, zajistí zhotovitel bez zbytečného odkladu přizpůsobení technologického postupu těmto skutečnostem tak, aby vždy byla zajištěna bezpečnost prováděných prací.
- Před zahájením bouracích prací je nutno vymezit ohrožený prostor a zajistit jej proti vstupu nepovolaných fyzických osob, dále je nutno bezpečně zajistit vstupy do bourané stavby jakož i na jednotlivá pracoviště a přijmout nezbytná opatření k ochraně veřejného zájmu, jenž by mohl být těmito pracemi ohrožen.
- Ohrožený prostor musí být v zastavěném území vymezen oplocením o výšce nejméně 1,8 m, pokud tomu použitá technologie bourání nebrání. Není-li možno prostor oplotit, musí být zajištěn jiným vhodným způsobem, například střežením nebo vyloučením provozu.
- Vnitřní rozvody a instalace zabudované v bourané stavbě musí být před zahájením prací odpojeny a zajištěny proti použití. Podle okolností se proti poškození zajistí i vedení technického vybavení, do nichž je stavba prostřednictvím přípojek napojena. Pokud u rekonstruované stavby nelze z provozních důvodů vnitřní rozvody a instalace odpojit, stanoví zhotovitel opatření k zajištění jejího bezpečného provozu během provádění bouracích prací.
- K zajištění dodávky elektrické energie pro provádění bouracích prací je nutno zřídit dočasné elektrické zařízení splňující normové požadavky. Toto zařízení, stejně jako dočasný přívod vody pro kropení k omezení prašnosti, je nutno v průběhu bouracích prací zabezpečit proti poškození.
- Bourací práce nesmí být zahájeny, pokud k tomu nebyl osobou určenou zhotovitelem vydán písemný příkaz a pokud nebylo pracoviště vybaveno pomocnými konstrukcemi, materiálem a pomůckami stanovenými v technologickém postupu.
- Před zahájením bouracích prací je nutno stanovit signál, kterým v naléhavém případě bezprostředního ohrožení dá osoba určená zhotovitelem k řízení bouracích prací pokyn k neprodlenému opuštění pracoviště. Zhotovitel zajistí, aby všechny fyzické osoby zdržující se na tomto pracovišti byly s tímto signálem prokazatelně seznámeny.
- Zhotovitel zajistí, aby při provádění bouracích prací bylo provedeno statické zajištění sousedních staveb způsobem stanoveným v dokumentaci bouracích prací, popřípadě v technologickém postupu tak, aby nebyla ohrožena jejich stabilita.
- Dočasné stavební konstrukce zřízené uvnitř bourané stavby nebo na jejích vnějších stranách nesmějí být zatěžovány vybouraným materiálem ani nesmí být přes ně strháván materiál z bourané stavby, pokud nejsou k tomu účelu navrženy.

- Materiál z bourané části stavby je nutno průběžně odstraňovat, aby nedošlo k přetížení podlah nebo stropních konstrukcí následkem jeho nahromadění.
- Bourací práce nesmí být přerušeny, pokud není zajištěna stabilita těch částí bourané konstrukce, které nebyly dosud strženy. Tento požadavek platí i v případě neplánovaného přerušení bouracích prací například z důvodu náhlého zhoršení povětrnostní situace.
- Jestliže v průběhu bouracích nebo rekonstrukčních prací je část stavby nadále užívána, musí být v technologických postupech stanoveno bezpečnostní zajištění a kontroly pracovišť se zřetelem na zajištění ochrany života a zdraví fyzických osob, které stavbu užívají.
- Bourání střešní konstrukce nebo krovů strháváním pomocí lan a tažných strojů smí být prováděny pouze tehdy, jestliže byla učiněna opatření k zajištění stability zbývajících konstrukcí a částí stavby.
- Není-li zajištěna dostatečná únosnost konstrukcí bourané stavby, provádějí se bourací práce ze samostatné pomocné konstrukce.
- Při ručním bourání smějí být konstrukční prvky odstraněny pouze tehdy, nejsou-li zatíženy.
- Při bourání zdí, které stabilizují vystupující konstrukce, například balkony nebo arkýře, je nutno zajistit tyto konstrukce tak, aby nedošlo k nežádoucí ztrátě jejich stability.
- Při ručním bourání nosných konstrukcí se musí postupovat zásadně vertikálním směrem shora dolů.
- Postupné bourání staveb postavených panelovou technologií se smí provádět až po rozpojení jednotlivých panelů a po předchozím zajištění jejich stability.
- Ruční bourání stropů s dřevěnou nosnou konstrukcí se smí provádět tehdy, jsou-li zdi nad ní odstraněny, nosné prvky jsou odkryty a ze stropů je odklizen vybouraný materiál.
- Stropní prvky je nutno před uvázáním na zdvihací zařízení uvolnit od ostatních konstrukcí.
- Bourání klenby uvolněním části konstrukce, která ji zajišťuje, lze provádět pouze strojním způsobem a je-li zajištěno, že zřícením klenby nedojde k ohrožení fyzických osob.
- Bourací práce na pracovištích uspořádaných tak, že fyzické osoby provádějící tyto práce mohou být ohroženy padajícími předměty nebo materiálem z pracoviště nad nimi, se smí provádět pouze tehdy, jsou-li provedena opatření stanovená v technologickém postupu k zajištění bezpečnosti fyzických osob při takovém způsobu práce.

13.5 PRÁCE S ŽIVICEMI

- Dodavatel stavebních prací musí stanovit v technologickém postupu pro práce se živicemi opatření k zajištění bezpečnosti práce a požární ochrany při jednotlivých pracovních úkonech.
- Při práci se živicemi se musí dbát, aby do zásobníků a cisteren nebo jiných nádob na uskladnění a rozehrívání živice nevikala voda. Pokud se tak stalo, musí se voda před rozehrátím živice odstranit. Nádoby musí být zajištěny proti převrácení.
- Prostor, kde se provádí postřik horkou živicí, musí být zajištěn proti vstupu nepovolaných osob.

13.6 SVAŘOVÁNÍ A NAHŘÍVÁNÍ ŽIVIC V TAVNÝCH NÁDOBÁCH

- Při svařování, včetně natavování izolačních materiálů, a při nahřívání živic v tavných nádobách zhotovitel zajistí dodržení podmínek požární bezpečnosti stanovených vyhláškou č. 87/2000 Sb.
- Svařečská pracoviště se zabezpečují tak, aby se předešlo zejména:
 - vzniku požáru nebo výbuchu s následným požárem a šíření požáru,
 - vytvoření překážek, které ztěžují nebo znemožňují únik osob,
 - ohrožení životů a zdraví osob základními a specifickými riziky,
 - úrazu a to hlavně el. proudem, rozstříkem jisker, roztaveným kovem, pohybujícími se předměty a částmi zařízení, popálením, ohněm a požárem, výbuchem
- Svařování se nesmí zahájit, jestliže:
 - nejsou stanovena požárně bezpečnostní opatření s ohledem na druh a místo těchto prací,

- svářeč a pracovníci zúčastnění na svařování a souvisejících činnostech nejsou prokazatelně seznámeni s podmínkami požární bezpečnosti,
- nejsou splněny podmínky požární bezpečnosti,
- svářeč na svářečském pracovišti nemůže prokázat svou odbornou způsobilost ke svařování doklady odpovídajícími normovým požadavkům nebo normativním dokumentům dle ČSN EN 45020 nebo vydanými v rámci oprávnění certifikačního orgánu akreditovaného v České republice; v případě, že není pro určitý druh svařování těmito předpisy odborná způsobilost stanovena, pak oprávněním odpovídajícím návodům výrobce nebo dovozce zařízení.
- Svářečské pracoviště, včetně ochranného pásma pod pracovištěm ve výšce je nutno zabezpečit proti vstupu nepovolaných fyzických osob a označit bezpečnostními značkami; při svařování elektrickým obloukem na přechodném pracovišti je nutno přijmout opatření k ochraně fyzických osob v jeho okolí před účinky záření oblouku.
- Nelze-li při pracích ve výšce zajistit svářeči stabilní a bezpečnou polohu jiným způsobem než osobními ochrannými pracovními prostředky proti pádu, musí tyto prostředky být chráněny proti propálení.
- Zhotovitel zajistí, aby pracovní postup, při němž fyzická osoba provádějící natavování izolačních materiálů postupuje směrem vzad, nebyl použit ve vzdálenosti menší než 1,5 m od volného okraje pracoviště ve výšce.
- Opatření k ochraně proti popálení při práci se živici stanoví zhotovitel v technologickém postupu.
- Zhotovitel zajistí, aby svařování neprováděly fyzické osoby, které nejsou odborně způsobilé a aby práce spojené s rozehríváním živice neprováděly fyzické osoby, které nejsou seznámeny s technologickým postupem a s návodem na používání příslušného zařízení.

13.7 PRÁCE S CHEMICKÝMI LÁTKAMI

- Základní bezpečnostní požadavky při zacházení s chemickými látkami jsou zejména:
 - Poučit se před prací nebo manipulací s chemickými látkami o charakteru a vlastnostech chemické látky vč. ochranných opatřeních, způsobu zacházení a zásadách první pomoci.
 - Používat vhodné osobní ochranné pracovní prostředky přidělené na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek na pracovišti.
 - Při práci s chemickými látkami, zejména hořlavými kapalinami nebo výrobky, které tyto látky obsahují, v prostorách nebo místech s možností vstupu nepovolaných osob, zajistit pracoviště výstražnými značkami.
 - Při práci v uzavřených prostorách s výskytem plynů a par nebezpečných chemických látek zajistit kontrolu další osobou mimo ohrožený prostor.
 - Zajistit dostatečné větrání uzavřených prostor.
 - Před zahájením prací vybavit pracoviště dostatečným množstvím asanačních prostředků, prostředků první pomoci a OOPP.
 - Před zahájením ruční manipulace zkontrolovat stav držadel, uzavření nádob a pevnost obalů, nepřipustit přenášení nádob na zádech nebo v náruči, tažení nebo tlačení nádob po podlaze nebo skluzech.
 - Chemické látky skladovat pouze způsobem, který určuje výrobce a na místech k tomu určených v předepsaném množství a bezpečných obalech s vyznačením obsahu a bezpečnostním označením. Nepřipustit společné skladování látek, které spolu mohou nebezpečně reagovat.
 - Při práci s hořlavými látkami vyloučit vznik statické elektřiny.
 - Dodržovat zákaz přechovávání nebezpečných chemických látek, zejména toxických a žíravých v obalech běžně používaných na potraviny.
 - Prostory, kde se používají a vyskytují nebezpečné chemické látky, musí být označeny příslušnými bezpečnostními značkami a nápisy upozorňující na zdroj nebezpečí.

- Likvidace odpadu (plastové nebo kovové obaly, zbytky barev a chemických látek), musí být prováděna v souladu s požadavky stanovenými zákonem o odpadech.

13.8 PRÁCE ZA PROVOZU NA STÁVAJÍCÍCH POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

- Při výstavbě budou respektovány zásady DIO.
- S pracemi na místech s úpravou provozu je možné započít až po instalaci všech dopravních značek a dopravního zařízení.
- Všechny značky, světelné signály a dopravní zařízení musí být udržovány během provozu ve funkčním stavu, v čistotě a správně umístěny.
- Zaměstnanci zhotovitele stavby musí být vybaveni osobními ochrannými pracovními prostředky. Dělníci nebo pomocní dělníci musí při práci na silnicích používat výstražný oděv s vysokou viditelností v minimální kombinaci: kombinéza, kalhoty s náprsníkem a šlemi nebo kalhoty s náprsníkem a šlemi nebo kalhoty s opaskem doplněné kabátem, vestou nebo trikem.
- Základní část výstražného oděvu s vysokou viditelností musí vyhovovat požadavkům na výstražné oděvy, přičemž za základní část se považují kombinéza, kabát, vesta, přehoz, kalhoty s náprsníkem a šlemi nebo kalhoty s opaskem (viz obr. B.1-B.7 přílohy B ČSN EN 471).
- Za minimální vybavení ostatních osob provádějících práce na silnicích za provozu se považuje výstražná vesta nebo přehoz.
- Výstražný oděv musí být udržován v čistotě tak, aby byla zajištěna jeho funkčnost.
- Všechny osoby, provádějící práce na silnicích a dálnicích za provozu, musí splňovat podmínky zdravotní způsobilosti
- Všichni řidiči motorových vozidel musí mít platné školení ke zdokonalení odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel ve stanoveném rozsahu.
- Zdravotní způsobilost osob pohybujících se po silnici musí být nejméně jako pro žadatele o řidičský průkaz skupiny B.
- Pro provádění prací na silnicích mohou být použita jakákoliv silniční, zvláštní nebo přípojná vozidla. Vozidla mohou být vybavena stroji, nástavbami, agregáty, nástroji atd.
- Každé vozidlo používané při provádění prací na silnicích mimo pracoviště vymezené přechodným dopravním značením musí odpovídat ustanovení podmínek provozu vozidel na pozemních komunikacích, mít schválenou technickou způsobilost a být vybaveno schváleným zvláštním světelným zařízením (světelná rampa nebo maják). Není dovoleno používání výbojkového světla (zábleskové majáky) jako jediného světelného výstražného zařízení (TP 66).
- Každá osoba vykonávající činnost na dálnicích či silnicích za provozu musí dodržovat tyto zásady:
 - Musí si být neustále vědoma nebezpečí, vyplývajícího ze skutečnosti provádění prací na silnicích za provozu.
 - Před vstupem do jízdního pruhu, který není uzavřen, musí dbát maximální pozornosti a ostražitosti.
 - Nepohybovat se na silnicích osamoceně, přičemž z hlediska zajištění bezpečnosti vykonávat vzájemný dohled a včas se upozorňovat na hrozící nebezpečí.
 - Zvýšenou pozornost o vlastní bezpečnost musí věnovat i v pracovním místě, které je přechodně uzavřeno pomocí dopravního značení.

13.8.1 Silniční ochranná pásma

Silniční ochranná pásma jsou dle § 30 zákona 13/1997 Sb. následující:

a) dálnice a rychlostní komunikace	100 m od osy přilehlého jízdního pásu
b) silnice I. tř. a MK I. tř.	50 m od osy vozovky nebo osy přilehlého jízdního pásu
c) silnice II. a III. tř. a MK II. tř.	15 m od osy vozovky nebo osy přilehlého jízdního pásu

V silničních ochranných pásmech lze jen na základě povolení vydaného silničním správním úřadem a za podmínek v povolení uvedených:

- a) provádět stavby, které vyžadují povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu,
- b) provádět terénní úpravy, jimiž by se úroveň terénu snížila nebo zvýšila ve vztahu k niveletě vozovky.

14 SEZNAM PŘEDPISŮ A NOREM SOUVISEJÍCÍCH S BOZP NA STAVENIŠTI

14.1 ZÁKLADNÍ PŘEDPISY BOZP

- Nařízení vlády 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
- Nařízení vlády 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- Zákon 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon 264/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce
- Zákon 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci)
- Vyhláška 69/2014 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany
- Nařízení vlády 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích
- Nařízení vlády 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- Zákon 251/2005 Sb., o inspekci práce
- Zákon 253/2005 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o inspekci práce
- Nařízení vlády 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
- Úplné znění zákona 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, jak vyplývá z pozdějších změn, zákon č. 471/2005 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- Vyhláška 180/2015 Sb., o pracích a pracovištích, které jsou zakázány těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích)
- Vyhláška 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli
- Nařízení vlády 375/2017 Sb., o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů
- Nařízení vlády 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky
- Úplné znění zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, jak vyplývá z pozdějších změn, zákon 67/2001 Sb., o požární ochraně
- Vyhláška 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)
- Nařízení vlády 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí

- Nařízení vlády 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků
- Vyhláška 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách
- Zákon 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů
- Vyhláška 73/2010 Sb., o stanovení vyhrazených elektrických technických zařízení, jejich zařazení do tříd a skupin a o bližších podmínkách jejich bezpečnosti (vyhláška o vyhrazených elektrických technických zařízeních)
- Vyhláška 21/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená plynová zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti
- Vyhláška 85/1978 Sb., o kontrolách, revizích a zkouškách plynových zařízení
- Zákon 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce
- Vyhláška 77/1965 Sb. o výcviku, způsobilosti a registraci obsluh stavebních strojů
- TP 66 Zásady pro označování pracovních míst na pozemních komunikacích 2015

14.2 PRACOVNÍ ÚRAZY, NEMOCI Z POVOLÁNÍ, ODŠKODŇOVÁNÍ, ÚRAZOVÉ POJIŠTĚNÍ

- Zákon 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění
- Nařízení vlády 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí
- Nařízení vlády 60/2003 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a o úpravě náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě (úprava náhrady za ztrátu na výděлку)
- Nařízení vlády 18/2001 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a o úpravě náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě (úprava náhrady za ztrátu na výděлку)
- Zákon 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Nařízení vlády 201/2010 Sb., Nařízení vlády o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu
- Zákon 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů
- Vyhláška 104/2012 Sb., o stanovení bližších požadavků na postup při posuzování a uznávání nemocí z povolání a okruh osob, kterým se předává lékařský posudek o nemoci z povolání, podmínky, za nichž nemoc nelze nadále uznat za nemoc z povolání, a náležitosti lékařského posudku (vyhláška o posuzování nemocí z povolání)

14.3 DALŠÍ SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY

- Vyhláška 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb
- Vyhláška 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby
- Úplné znění zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, jak vyplývá z pozdějších změn, zákon č. 192/2008 Sb. o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel
- Vyhláška 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb
- Vyhláška 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)

- Zákon 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
- Vyhláška 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích
- Zákon 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)
- Vyhláška 298/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 167/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 478/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 152/2003 Sb.
- Úplné znění zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), jak vyplývá z pozdějších změn, zákon č. 465/2006 Sb., o silničním provozu
- Vyhláška 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění novely 405/2017 Sb.
- Vyhláška 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků
- Vyhláška 277/2004 Sb., o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem (vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel)
- Zákon 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
- Vyhláška 328/2018 Sb., o postupu pro určování znečištění odpadních vod, provádění odečtů množství znečištění a měření objemu vypouštění odpadních vod do vod povrchových
- Úplné znění zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, jak vyplývá z pozdějších změn, zákon č. 334/2002 Sb., o přestupcích
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Vyhláška 341/2014 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích
- Zákon 185/2001 Sb., odpadech a o změně některých dalších zákonů
- Vyhláška 94/2016 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů
- Vyhláška 93/2016 Sb., o Katalogu odpadů
- Zákon 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech)
- Zákon 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)
- Vyhláška 55/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 478/2000 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě
- Zákon 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

14.4 VYBRANÉ NORMY SOUVISEJÍCÍ S BEZPEČNOSTÍ PRÁCE VE STAVEBNICTVÍ

- ČSN ISO 3864-1 Grafické značky - Bezpečnostní barvy a bezpečnostní značky - Část 1: Zásady navrhování bezpečnostních značek a bezpečnostního značení
- ČSN 01 8014 Tabulky k označování prostorů s tlakovými nádobami na plyny
- ČSN 07 8304 Tlakové nádoby na plyny - Provozní pravidla
- ČSN 11 0010 Čerpadla - Všeobecná ustanovení
- ČSN 11 0011 Čerpadla - Ruční čerpadla - Všeobecná ustanovení
- ČSN 13 0072 Potrubí. Označování potrubí podle provozní tekutiny
- ČSN ISO 8456 Skladovací zařízení sypkých hmot. Bezpečnostní předpisy

- ČSN 26 8805 Manipulační vozíky s vlastním pohonem – Provoz, údržba, opravy a technické kontroly
- ČSN ISO 3691 Manipulační vozíky - Bezpečnostní požadavky a ověření
- ČSN 26 9010 Manipulace s materiálem. Šířky a výšky cest a uliček
- ČSN 33 1310 ed. 2 Elektrotechnické předpisy. Bezpečnostní předpisy pro elektrická zařízení určená k užívání osobami bez elektrotechnické kvalifikace
- ČSN 33 1600 ed. 2 Elektrotechnické předpisy. Revize a kontroly elektrického ručního nářadí během používání
- ČSN 33 2000-4-41 ed.3 Elektrické instalace nízkého napětí - Část 4-41: Ochranná opatření pro zajištění bezpečnosti - Ochrana před úrazem elektrickým proudem
- ČSN 33 2000-4-42 ed.2 Elektrické instalace nízkého napětí - Část 4-42: Bezpečnost - Ochrana před účinky tepla
- ČSN 34 1090 ed. 2 Elektrické instalace nízkého napětí - Předpisy pro prozatímní elektrická zařízení
- ČSN EN 50110-1 ed. 3 Obsluha a práce na elektrických zařízeních - Část 1: Obecné požadavky
- ČSN EN 50110-2 ed.2 Obsluha a práce na elektrických zařízeních - Část 2: Národní dodatky
- ČSN EN 131-1 ed.2 Žebříky - Část 1: Termíny, typy, funkční rozměry
- ČSN EN 131-2+A2 Žebříky - Část 2: Požadavky, zkoušení, značení
- ČSN EN 131-3 Žebříky - Část 3: Značení a návody k používání
- ČSN EN 131-4 Žebříky - Část 4: Žebříky s jedním nebo několika kloubovými spoji
- ČSN 65 0201 Hořlavé kapaliny - Prostory pro výrobu, skladování a manipulaci
- ČSN 69 0012 Tlakové nádoby stabilní. Provozní požadavky
- ČSN EN 13670 Provádění betonových konstrukcí
- ČSN EN 1090-1+A1 Provádění ocelových konstrukcí a hliníkových konstrukcí - Část 1: Požadavky na posouzení shody konstrukčních dílců
- ČSN 73 6133 Návrh a provádění zemního tělesa pozemních komunikací
- ČSN 73 4108 Hygienická zařízení a šatny
- ČSN 73 4130 Schodiště a šikmé rampy - Základní požadavky
- ČSN 73 6005 Prostorové uspořádání sítí technického vybavení
- ČSN 73 6006 Výstražné fólie k identifikaci podzemních vedení technického vybavení
- ČSN 73 6021 Světelná signalizační zařízení. Umístění a použití návěstidel
- ČSN EN 1436 Vodorovné dopravní značení - Požadavky na dopravní značení
- ČSN EN 12899-1 Stálé svislé dopravní značení - Část 1: Stálé dopravní značky
- ČSN P 73 7505 Kolektory a ostatní sdružené trasy vedení inženýrských sítí
- ČSN 73 8106 Ochranné a záchytné konstrukce
- ČSN EN 365 Osobní ochranné prostředky proti pádům z výšky - Všeobecné požadavky na návody k používání, údržbě, periodické prohlídce, opravě, značení a balení

14.5 VYBRANÉ NORMY – OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ PROSTŘEDKY

- Nařízení vlády 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků
- ČSN EN 50365 Elektricky izolující přilby pro použití v instalacích nízkého napětí
- ČSN EN 13402-1 Označování velikosti oblečení - Část 1: Pojmy, definice a postup měření tělesných rozměrů
- ČSN EN 458 Chrániče sluchu - Doporučení pro výběr, používání, ošetřování a údržbu - Návod
- ČSN EN 397+A1 Průmyslové ochranné přilby
- ČSN EN 812 Průmyslové přilby chránící při nárazu hlavou
- ČSN EN 132 Ochranné prostředky dýchacích orgánů - Definice názvů a piktogramy
- ČSN EN 134 Ochranné prostředky dýchacích orgánů - Názvosloví součástí
- ČSN EN 135 Ochranné prostředky dýchacích orgánů - Seznam ekvivalentních názvů
- ČSN EN 166 Osobní prostředky k ochraně očí - Základní ustanovení
- ČSN EN 12477 Ochranné rukavice pro svářeče
- ČSN EN 511 Ochranné rukavice proti chladu
- ČSN EN 388 Ochranné rukavice proti mechanickým rizikům
- ČSN EN 166 Osobní prostředky k ochraně očí - Základní ustanovení
- ČSN CR 13464 Směrnice pro výběr, používání a údržbu pracovních prostředků k ochraně očí a obličeje
- ČSN EN 175 Osobní ochrana - Prostředky pro ochranu očí a obličeje při svařování a podobných postupech
- ČSN 83 2700 Ochranné oděvy - Slovník
- ČSN EN ISO 13688 Ochranné oděvy - Obecné požadavky

V Praze, 06/2019

Ing. Jakub Vyhnaněk